

د مرحوم استاد الفت صاحب لنډه پېژندنه !

ارواښاد گل پاچا الفت د پښتو ژبې لوی شاعر او پیاوړی لیکوال، د خدای بخښلی میر سید پاچا حوی دی، چه په ۱۲۸۸ هجري ش. کال، دافغانستان د لغمان ولایت د قرغیو ولسوالی د عزیز خان په کڅ کې زیږېدلی دی. خدای بخښلی الفت صاحب د هغه وخت د تعلیمي رسم سره سم د دیني او عربي علومو مروجہ تعلیم د جومات نه پیل کړ، او د هغه خاصی ذکاوت او استعداد له برکته چه خدای (ج) ورکړی ؤ، په ډیر لږ وخت کې د صرف، نحو، فقه، منطق، فلسفه، حدیث او تفسیر کتابونه د هغه وخت له مشهورو استادانو څخه وویلې. د دیني متداوله علومو د پای ته رسولو او شخصي مطالعو نه وروسته، الفت صاحب په ۱۳۱۴ هجري ش. کال کې د انیس د ملي ورځپاڼې په دفتر کې د کاتب په حیث مقرر شو.

په ۱۳۲۸ هجري ش. کال، د شورا په اوومه دوره کې، الفت صاحب د ننګرهار د خلکو لخوا د وکیل په حیث انتخاب او په شورا کې د دویم معین په توګه و ټاکل شو. په کال ۱۳۳۱ د شورا په اتمه دوره کې الفت صاحب د لغمان د قرغیو ولسوالي د خلکو لخوا وکیل انتخاب شو.

ارواښاد الفت صاحب د رسمي ماموریت، شاعري او لیکوالي تر څنګ په سیاست کې هم فعال و. په کال ۱۳۳۰ هجري ش. کې الفت صاحب د ولس ملي جریده تاسیس او د ۱۳۳۲ کال تر پایه ددغه جریدې د امتیاز خاوند و چې د ولس ملي جریده د لوستونکو د شمیر له مخې د هغه وخت د ډیرو لویو آزادو ملي جرایدو څخه ګڼل کیده.

د ۱۳۳۴ هجري ش. کال په لویه جرګه کې، مرحوم الفت صاحب د ننګرهار د خلکو لخوا وکیل شو.

په کال ۱۳۳۵ هجري ش. کې الفت صاحب د پښتو ټولني د رئیس په حیث و ټاکل شو او وروستی رسمي ماموریت ئې د ډاکټر محمد یوسف په کابینه کې په کال

۱۳۴۳ هجري ش. د قبائلو مستقل رياست و. الفت صاحب د رسمي ماموريت په څنگ کې د کابل پوهنتون د ادبياتو او حقوقو په پوهنځيو کې د پښتو ژبې استاد هم و.

په کال ۱۳۴۳ هجري ش. کال الفت صاحب د قبائلو د مستقل رياست نه استعفیٰ وکړ او د شورا په دولسمه دوره کې بيا دننګرهار د وکیل په حيث انتخاب شو چه تقريباً ۳۴ کاله د دولت د رسمي مامور او د شورا د وکیل په توګه په خدمت بوخت ؤ.

الفت صاحب نه يواځې د خاص ذکاوت او استعداد خاوند ؤ، بلکه دليکوالی د خاص قدرت او شعري روانې قريحې څښتن هم ؤ. الفت صاحب په رسمي ماموريت سربيره، ديني، اجتماعي، سياسي، او انتقادي شعرونه او مضامين وليکل او کتابونه او علمي رسالې تاليف کړ، چه ځينې تاليفات يې مطبوعاتي جوائز هم ګټلي دي. دا د پښتو ژبې شاعر او ليکوال په دري ژبه هم شعرونه او مضامين ليکلي چه له بده مرغه ددوی دري اشعار اوس په لاس کې ندي. د ارواښاد الفت صاحب تاليفات د نظم، نثر او ترجمې پنځو پښت کتابونو ته رسيري، چه ځينې کتابونه يې تر اوسه ندي چاپ شوي. د استاد الفت آثار په خواشینی سره تر اوسه په بهرنيو ژبو هم ترجمه شوي ندي.

الفت صاحب يو متواضع، حلیم، خاموش او لږ ويونکی سړی و. بې ضرورته خبرې يې نه کولې او تل به يې د بل خبرو ته غور ايسود، ډيره ظريفه طبع يې لرله او په ټوقو کې يې هم ادبي نکات پراته و.

دمرحوم الفت صاحب په شخصيت، شاعرۍ او ليکوالۍ، د دوی دوستانو، شاعرانو او ليکوالو ډير په زړه پورې مطالب ليکلي دي، اما د الفت صاحب د معرفي او پېژندلو لپاره ښه او يواځینی وسيله د دوی خپل آثار دي.

الفت صاحب په ليکوالۍ او شاعرۍ کې د يو خاص سبک خلاق ؤ. دده دنثرونو او شعرونو لوی خصوصيت سادګي او رواني ده، چه دا خاصيت ددوی ليکنې او اشعار د نورو شاعرانو او ليکوالو د شعر او نثر نه بيلوي. دالفت شعرونه او نثرونه فصاحت او بلاغت لري او خاص او عام بې تکليفه په مطلب پوهيري او هر څوک د خپل ذوق په اندازه خوند ورنه اخلي.

الفت صاحب په خپل ساده او روان شعرونو او نثرونو، لوستونکي د ژوند هغو حقایقو ته متوجه کوي، کوم چه دمخه تر دې څوک ورته ندي متوجه شوي.

د ارواښاد الفت شخصیت اود ژوند طریقه د هغوی د پوهې او علمیت ښکارندوی و. په ظاهر او باطن کښې یې فرق نه و. الفت صاحب د عمل سپری او د انساني او اسلامي اخلاقو نمونه او مثال و.

د مرحوم الفت صاحب دشعرونو اولیکنو زیاته برخه، اجتماعی او سیاسي انتقادونه او د ټولني د نیمکړتیاوو د سمون په لور دعوت دی. د مسکینانو، بیوزلو او یتیمانو سره همدردی هم د الفت صاحب په شعرونو کښې ډیر زیات دی. اسلامي جهاد د الفت صاحب په لیکنو کې لوی حای لري او دیني او مذهبي اشعار یې په قرآن او نبوي احادیثو متکي دي.

الفت صاحب دخپل خدمت په وخت کښې د خوشحال خان ادبي جائزه او د ابوعلی سینا علمي جائزه لاس ته راوړی او دمعارف دویمه او د ستوری دریمه درجه ښانونو او ددویمې تقدیر نامې په اخستلو هم بریالی شوی دی.

د الفت صاحب ډیر وخت په مطالعه او لیکلو تیریده. الفت صاحب د خپل ژوند په آخرو وختونو کښې (د محمد داؤد خان د جمهوریت په وخت کښې) د افغانستان د سیاسي او اجتماعی وضعې نه ډیر زیات کړیده او د هغه وخت د نا مناسبې وضعې د اصلاح د پاره ډیر کوبښونه وکړ، اما سردار محمد داؤد خان چه د پرچمیانو او کمونستانو لخوا محاصره شوی و، سره له پخوانی پیژندنې او احترام، چه الفت صاحب ته یې لرله، نه یې الفت صاحب ته د لیدلو وخت ورکړ او نه یې د الفت صاحب لیک ته (چه د هغه وخت د نا مناسبې وضعې او دهغه د خطراتو په برخه لیکل شوی و)، توجه وکړ.

الفت د خپل عمر آخر وختونه د عزیز خان په کڅ کښې چه دده د زیږیدلو حای دی تیږول، تر څو چه د ۱۳۵۶ کال د لیندی د میاشتي په ۲۸ نیټه د زړه د حملې په اثر د ۶۷ کلنی په عمر وفات شو، او ددوی په پلرني هديره کښې چه د کابل جلال آباد د سړک په څنګ پروت دی خښ شو. خدای (ج) دې وبخښي.